

(อ.ม.๒๔)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ. ๑๙ / ๒๕๖๓
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. อธ. /๒๕๖๔

ในพระปรมາภิไรยพระมหาภักษติริย

ศาลฎีกา

วันที่ ๒ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นายสมคิด มากวงศ์	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง	อุทธรณ์คดีค้าน	คำพิพากษาศาลมฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ด่าง
ตำแหน่งทางการเมือง	ลงวันที่ ๒๒	เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๓
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์	รับวันที่ ๑๙	เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ด่างตำแหน่งทางการเมืองใจ
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือ^ก
ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่ประสงค์ที่มาแห่ง^ก
ทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี จำເກອ

เมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ที่ดำรงอยู่ในปัจจุบันและให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๐๔, ๑๙๙

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องแล้ว พิพากษายกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง สำนวนการ ไตรส่วนของคณะกรรมการ
ป.ป.ช. อุทธรณ์ของผู้ร้องและคำแก้อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ เข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จนถึงวันที่ผู้ร้องยื่นคำร้อง ผู้ถูกกล่าวหาเยี่ยนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๕ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สิน คือ เงินฝากธนาคาร ๕ บัญชี ที่ดิน ๙ แปลง เงินกู้จากธนาคาร ๓ บัญชี รถจักรยานยนต์ของคู่สมรส ๗ คัน และรายการเงินเบิกเกินบัญชี ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ๒ บัญชี และคดีส่วนอาญาด้วยความแล้ว

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า เมื่อความผิดฐานจะใช้เยื่อบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ขาดอายุความทางอาญาแล้ว จะนำมาตราการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่

ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า การดำรงตำแหน่งทางการเมือง การพ้นจากตำแหน่งทางการเมือง การห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ไม่ใช่สิทธิขึ้นพื้นฐานของบุคคลตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย การห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองที่เป็นผลของการกระทำการทำความผิดซึ่งแยกต่างหากจากโทษทางอาญา และบัญญัติขึ้นเพื่อมุ่งเน้นมาตรการบังคับทางการเมืองเป็นหลักสำคัญรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ นั้น มีผลบังคับใช้ขณะกระทำการทำความผิดเพียงแต่เปลี่ยนให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นศาลมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดคดีแทนศาลรัฐธรรมนูญเท่านั้น อีกทั้งโทษทางการเมืองหรือการพ้นจากการดำรงตำแหน่งทางการเมืองมิใช่กรณีที่สืบเนื่องมาจากการกระทำการทำความผิดทางอาญา และการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือสิทธิเลือกตั้งก็ไม่ใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา ทั้งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้บัญญัติมาตราการบังคับทางการเมืองและบทลงโทษทางอาญาแยกไว้คนละหมวด ย่อมมีเจตนาرمณแบ่งแยกออกจากกันอย่างชัดเจน ดังนั้น เมื่อมาตรการบังคับทางการเมืองไม่ใช่โทษทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ จึงไม่อาจนำเอาบทบัญญัติเรื่องอายุความมาใช้บังคับกับมาตรการบังคับทางการเมืองได้ นั้น เห็นว่า การเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งและสิทธิเลือกตั้ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๙๑ หรือการห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุภาระเมืองเป็นเวลาห้าปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ถือเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองซึ่งมีผลเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในการแสดงออกในฐานะพลเมืองของรัฐอันสืบเนื่องมาจากการกระทำการทำความผิดทางอาญา โดยศาลมีอำนาจ

บังคับใช้มาตราการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษาวินิจฉัยชี้ขาดว่าผู้นั้นกระทำความผิดอาญาโดยจงใจไม่ยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กำหนด หรือจะจ่ายบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ มาตราการบังคับทางการเมืองจึงเป็นผลสืบเนื่องมาจากวินิจฉัยความรับผิดในทางอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ การที่ผู้ร้องอุทธรณ์ขอให้ศาลมีก่อนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา ย่อมเป็นการขอให้ศาลมีวินิจฉัยพฤติกรรมหรือการกระทำอันเดียวกันกับที่ต้องนำมาร่วมวินิจฉัยในส่วนความรับผิดทางอาญาที่ขาดอายุความไปแล้ว จึงแสดงให้เห็นว่ามาตราการบังคับทางการเมืองรวมเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญาโดยไม่อาจแยกออกจากวินิจฉัยความรับผิดทางอาญาได้ดังที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง ดังนั้น เมื่อการกระทำการส่วนนี้เป็นอันขาดอายุความทางอาญาไปแล้ว ซึ่งมีผลทำให้สิทธิสำคัญดีอาญามาฟ้องระงับไปโดยศาลมิ่งจำต้องวินิจฉัยข้อเท็จจริงว่าผู้ถูกกล่าวหากำรากระทำความผิดอาญาตามคำร้องหรือไม่ กรณีจึงไม่อาจนำมาตราการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ส่วนอุทธรณ์ข้ออื่นของผู้ร้องไม่จำต้องวินิจฉัย เพราะไม่ทำให้ผลคดีเปลี่ยนแปลงไป ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกคำร้องมานั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

วินิจฉัยยืน.

นายแรงรณ ปริพนธ์พจนพิสุทธิ์

(อ.ม.๒๗)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ. ๑๙/๒๕๖๓
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. อธ. /๒๕๖๔

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกา

วันที่ ๒ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นายสมคิด มากวงศ์	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง	อุทรณ์คัดค้าน	คำพิพากษาศาลมฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง	ลงวันที่ ๒๒	เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๓
องค์คณะวินิจฉัยอุทรณ์	รับวันที่ ๑๙	เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใจ
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือ^ก
ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่ประสงค์ที่มาแห่ง^ก
ทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี อำเภอ

เมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาพองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ที่ดำรงอยู่จนถึงวันยื่นคำร้อง และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา ตามพระราชบัญญัติประกอบบัญชีธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๐๔, ๑๗๘

ศาลฎีกางแผนคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตรวจคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องแล้ว พิพากษายกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกា

พิเคราะห์คำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง สำนวนการต่อส่วนของคณะกรรมการป.ป.ช. อุทธรณ์ของผู้ร้อง และคำแก้อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติ ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาพองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ เข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จนถึงปัจจุบัน ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่ง โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สิน คือ เงินฝากธนาคาร ๙ บัญชี ที่ดิน ๙๑ แปลง เงินกู้จากธนาคาร ๓ บัญชีรถจักรยานยนต์ของคู่สมรส ๗ คน และรายการเงินเบิกเกินบัญชี ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ๒ บัญชี และคดีส่วนอาญาด้วยความไม่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า เมื่อความผิดฐานจะเจียนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาพองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ขาดอาญาความทางอาญาแล้ว จะนำมาตราการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า การดำรงตำแหน่งทางการเมือง การพ้นจากตำแหน่งทางการเมือง การห้ามมิให้ดำรง

ตำแหน่งทางการเมือง และการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ไม่ใช่สิทธิขึ้นพื้นฐานของบุคคลตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย การห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองที่เป็นผลของการกระทำการทำความผิดซึ่งแยกต่างหากจากโทษทางอาญา และบัญญัติขึ้นเพื่อมุ่งเน้นมาตรการบังคับทางการเมืองเป็นหลักสำคัญรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ นั้นมีผลบังคับใช้ขณะกระทำการทำความผิดเพียงแต่เปลี่ยนให้ศาลภัยกำหนดคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นศาลที่มีอำนาจวินิจฉัยข้อหาดคดีแทนศาลรัฐธรรมนูญเท่านั้น อีกทั้งโทษทางการเมืองหรือการพ้นจากการดำรงตำแหน่งทางการเมืองมิใช่กรณีที่สืบเนื่องมาจากกระทำการทำความผิดทางอาญา และการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือสิทธิเลือกตั้งก็ไม่ใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา ทั้งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้บัญญัติมาตราการบังคับทางการเมืองและบทลงโทษทางอาญาแยกไว้คณลักษณะ ย่อมมีเจตนารณ์แบ่งแยกออกจากกันอย่างชัดเจน ดังนั้น เมื่ oma มาตราการบังคับทางการเมืองไม่ใช่การลงโทษทางอาญา ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ จึงไม่อาจนำเอาบทบัญญัติเรื่องอายุความมาใช้บังคับกับมาตรการบังคับทางการเมืองได้ นั้น เนื่องจาก การเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งและสิทธิเลือกตั้ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๙๑ หรือการห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุการเมืองเป็นเวลาห้าปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ถือเป็นมาตราการบังคับทางการเมืองซึ่งมีผลเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในการแสดงออกในฐานะพลเมืองของรัฐอันสืบเนื่องมาจากการกระทำการทำความผิดทางอาญา โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตราการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษาวินิจฉัยชี้ขาดว่าผู้นั้น

กระทำการบังคับทางการเมืองจึงเป็นผลสืบเนื่องมาจากการวินิจฉัยความรับผิดในทางอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙ การที่ผู้ร้องอุทธรณ์ขอให้ศาลเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา ย่อมเป็นการขอให้ศาลวินิจฉัยพุติการณ์หรือการกระทำอันเดียวกันกับที่ต้องนำวินิจฉัยในส่วนความรับผิดทางอาญาที่ขาดอายุความไปแล้ว จึงแสดงให้เห็นว่ามาตรการบังคับทางการเมืองรวมเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญาโดยไม่อาจแยกออกจาก การวินิจฉัยความรับผิดทางอาญาได้ดังที่ผู้ร้องกล่าว อ้าง ดังนั้น มาตรการบังคับทางการเมืองดังกล่าวแม้มิใช่โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ ก็ย่อมต้องอยู่ภายใต้หลักที่ว่าไปของคดีอาญาซึ่งรวมถึงการอยู่ในบังคับของอายุความทางอาญา เมื่อการกระทำส่วนนี้เป็นอันขาดอายุความทางอาญาไปแล้ว ซึ่งมีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปโดยศาลไม่จำต้องวินิจฉัยข้อเท็จจริงว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำการบังคับตามคำร้องหรือไม่ กรณีจึงไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ส่วนอุทธรณ์ข้ออื่นของผู้ร้องไม่จำต้องวินิจฉัย เพราะไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลงไป ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกคำร้องมานั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่เข้า

จึงวินิจฉัยยืน.

นางนุจринทร์ จันทร์รายศรี

(อ.ม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ. ๑๙/๒๕๖๓
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. อธ. /๒๕๖๔

ในพระปรมาภิรัยพระมหาภักษัติริย์

ศาลฎีกา

วันที่ ๒ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นายสมคิด มากวงศ์	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง	อุทธรณ์คดีค้าน	คำพิพากษาศาลมฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง	ลงวันที่ ๒๗	เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๓
องค์คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	รับวันที่ ๑๙	เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี อำเภอ

เมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาพองค์กรบริหารส่วนจังหวัด
นนทบุรี ที่ดำรงอยู่ในปัจจุบันและให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา
ตามพระราชบัญญัติประกอบปรับปรุงรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
มาตรา ๘๑, ๑๑๔, ๑๙๘

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตรวจคำร้องและเอกสาร
ประกอบคำร้องแล้ว พิพากษายกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง สำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ
ป.ป.ช. อุทธรณ์ของผู้ร้องและคำแก้อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า
ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาพองค์กรบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี เมื่อวันที่
๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ เข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จนถึงวันยื่นคำร้อง
ผู้ถูกกล่าวหาเยี่ยนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้า
รับตำแหน่งโดยไม่แสดงรายการทรัพย์สิน คือ เงินฝากธนาคาร ๙ บัญชี ที่ดิน ๙๑ แปลง เงินกู้จาก
ธนาคาร ๓ บัญชีรถจักรยานยนต์ของคู่สมรส ๗ คัน และรายการเงินเบิกเก็บบัญชี ธนาคารไทยพาณิชย์
จำกัด (มหาชน) ๒ บัญชี

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า เมื่อความผิดฐานจะใช้บัญชีแสดง
รายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิด
ข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาพองค์กรบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี
ขาดอายุความทางอาญาแล้ว จะนำมาตรการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่

ผู้รองอุทธรณ์ว่า การดำรงตำแหน่งทางการเมือง การพ้นจากตำแหน่งทางการเมือง การห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ไม่ใช้สิทธิขึ้นพื้นฐานของบุคคลตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย การห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองที่เป็นผลของการกระทำความผิดซึ่งแยกต่างหากจากโทษทางอาญา และบัญญัติขึ้นเพื่อมุ่งเน้นมาตรการบังคับทางการเมืองเป็นหลักสำคัญรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ นั้นมีผลบังคับใช้ขณะกระทำความผิดเพียงแต่เปลี่ยนให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นศาลมีอำนาจวินิจฉัยข้อหาดคดีแทนศาลอธิรัฐธรรมนูญเท่านั้น อีกทั้งโทษทางการเมืองหรือการพ้นจากการดำรงตำแหน่งทางการเมืองมิใช่กรณีที่สืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา และการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือสิทธิเลือกตั้งก็ไม่ใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา ทั้งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้บัญญัติมาตราการบังคับทางการเมืองและบทลงโทษทางอาญาแยกไว้คนละหมวด ย่อมมีเจตนารณ์แบ่งแยกออกจากกันอย่างชัดเจน ดังนั้น เมื่อมาตรการบังคับทางการเมืองไม่ใช่การลงโทษทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ จึงไม่อาจนำเอาบทบัญญัติเรื่องอายุความมาใช้บังคับกับมาตรการบังคับทางการเมืองได้ นั้น เห็นว่า เมื่อคดีเป็นอันขาดอายุความทางอาญา มีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ จึงเป็นกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยังไม่ได้มีคำพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา กรณีจึงไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ สำหรับอุทธรณ์ข้ออื่นของผู้ร้องไม่ทำให้ผลของคดี

- ๔ -

เปลี่ยนแปลงไป จึงไม่จำต้องวินิจฉัย ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
พิพากษายกคำร้องมานั้นขอบแล้ว อุثارณ์ของผู้ร้องฟังไม่เข้า
วินิจฉัยยืน.

นายเสรี เพศประเสริฐ

(อ.ม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ. ๑๙/๒๕๖๓

คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. อธ. /๒๕๖๔

ในพระปรมາภิไรยพระมหาภักตริย์

ศาลฎีกา

วันที่ ๒ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นายสมคิด มากวงศ์	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง	อุทธรณ์คัดค้าน	คำพิพากษาศาลมฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
ตำแหน่งทางการเมือง	ลงวันที่ ๒๒	เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๓
องค์คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	รับวันที่ ๑๙	เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี อำเภอ

เมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาพองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ที่ดำรงอยู่ในปัจจุบันและให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๗๔, ๑๙๙

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตรวจคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องแล้ว พิพากษายกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง สำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการป.ป.ช. อุทธรณ์ของผู้ร้องและคำแก้อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาพองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ เข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จนถึงปัจจุบัน ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๕ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สิน คือ เงินฝากธนาคาร ๙ บัญชี ที่ดิน ๙๑ แปลง เงินกู้จากธนาคาร ๓ บัญชีรถจักรยานยนต์ของคู่สมรส ๗ คัน และรายการเงินเบิกเกินบัญชี ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ๒ บัญชี

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า เมื่อความผิดฐานจะจ่ายเงินเดือนให้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาพองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ขาดอายุความทางอาญาแล้ว จะนำมาตราการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า การดำรงตำแหน่งทางการเมือง การพ้นจากตำแหน่งทางการเมือง การห้ามมิให้ดำรง

ตำแหน่งทางการเมือง และการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ไม่ใช่สิทธิขึ้นพื้นฐานของบุคคลตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย การห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งหรือการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองที่เป็นผลของการกระทำการทำความผิดซึ่งแยกต่างหากจากโทษทางอาญา และบัญญัติขึ้นเพื่อมุ่งเน้นมาตรการบังคับทางการเมืองเป็นหลักสำคัญ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ นั้นมีผลบังคับใช้ขณะกระทำการทำความผิดเพียงแต่เปลี่ยนให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นศาลมีอำนาจวินิจฉัย ข้อดคดีแทนศาลรัฐธรรมนูญเท่านั้น อีกทั้งโทษทางการเมืองหรือการพันจากการดำรงตำแหน่งทางการเมืองมิใช่กรณีที่สืบเนื่องมาจากการกระทำการทำความผิดทางอาญา และการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือสิทธิเลือกตั้งก็ไม่ใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา ทั้งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้บัญญัติมาตรการบังคับทางการเมืองและบทลงโทษทางอาญาแยกไว้คนละหมวด ย่อมมีเจตนาณณ์ แบ่งแยกออกจากกันอย่างชัดเจน ดังนั้น เมื่อมาตรการบังคับทางการเมืองไม่ใช่การลงโทษทางอาญา ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ จึงไม่อาจนำเอาบทบัญญัติเรื่องอายุความมาใช้บังคับกับมาตรการบังคับทางการเมืองได้ นั้น เห็นว่า การเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งและสิทธิเลือกตั้ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือการห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุการเมืองเป็นเวลาห้าปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ถือเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองซึ่งมีผลเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในการแสดงออกในฐานะพลเมืองของรัฐอันสืบเนื่องมาจากการกระทำการทำความผิดทางอาญา โดยศาลมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษาวินิจฉัยข้อด้วยผู้นั้น

กระทำการความผิดอาญาโดยจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กำหนด หรือจะใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ มาตรการบังคับทางการเมืองจึงเป็นผลสืบเนื่องมาจากการวินิจฉัยความรับผิดในทางอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ การที่ผู้ร้องอุทธรณ์ขอให้ศาลเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา ย่อมเป็นการขอให้ศาลวินิจฉัยพิจารณากรณีหรือการกระทำอันเดียวกันกับที่ต้องนำวินิจฉัยในส่วนความรับผิดทางอาญาที่ขาดอายุความไปแล้ว จึงแสดงให้เห็นว่ามาตรการบังคับทางการเมืองรวมเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญาโดยไม่อาจแยกออกจาก การวินิจฉัยความรับผิดทางอาญาได้ดังที่ผู้ร้องกล่าว อ้าง ดังนั้น มาตรการบังคับทางการเมืองดังกล่าวแม้มิใช้โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ ก็ย่อมต้องอยู่ภายใต้หลักทั่วไปของคดีอาญาซึ่งรวมถึงการอยู่ในบังคับของอายุความทางอาญา เมื่อการกระทำการส่วนนี้เป็นอันขาดอายุความทางอาญาไปแล้ว ซึ่งมีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปโดยศาลไม่จำต้องวินิจฉัยข้อเท็จจริงว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำการความผิดตามคำร้องหรือไม่ กรณีจึงไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ส่วนอุทธรณ์ข้ออื่นของผู้ร้องไม่จำต้องวินิจฉัย เพราะไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลงไป ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกคำร้องมานั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่เข้า

วินิจฉัยยืน.

นายนิพันธ์ ช่วยสกุล

(อ.ม.๒๔)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ. ๑๙/๒๕๖๓
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. อธ. /๒๕๖๔

ในพระปรมາภิไยพระมหาภัตtriy

ศาลฎีกา

วันที่ ๒ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นายสมคิด มากวงศ์	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง	อุทธรณ์คดค้าน	คำพิพากษาศาลมฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ด่าง
ตำแหน่งทางการเมือง	ลงวันที่ ๑๗	เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๓
องค์คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์	รับวันที่ ๑๙	เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ด่างตำแหน่งทางการเมืองจะ
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือ^ก
ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง^ก
ทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี อำเภอ

เมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาพองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ที่ดำรงอยู่ในปัจจุบันและให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๐๔, ๑๙๙

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตรวจคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องแล้ว พิพากษายกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง สำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการป.ป.ช. อุทธรณ์ของผู้ร้องและคำแก้อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาพองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ เข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จนถึงขณะยื่นคำร้อง ผู้ถูกกล่าวหา衍ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องในกรณีเข้ารับตำแหน่ง โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สิน ได้แก่ เงินฝากธนาคาร ๙ บัญชี ที่ดิน ๙๑ แปลง เงินกู้จากธนาคาร ๓ บัญชีรถจักรยานยนต์ของคู่สมรส ๗ คัน และรายการเงินเบิกเกินบัญชี ๒ บัญชี และคดีส่วนอาญาด้อยความแล้ว

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า เมื่อความผิดฐานจะใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิด ข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาพองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ขาดอายุความทางอาญาแล้ว จะนำมาตราการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ในทำนองว่า สิทธิทางการเมืองไม่ใช่สิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลตามรัฐธรรมนูญแห่ง

ราชอาณาจักรไทย การห้ามมิให้ดำเนินการเมืองหรือการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง เป็นมาตรการบังคับทางการเมืองที่เป็นผลของการกระทำความผิดซึ่งแยกต่างหากจากโภชนาญา และบัญญัติขึ้นเพื่อมุ่งเน้นมาตรการบังคับทางการเมืองเป็นหลักสำคัญ โภชนาญาการเมืองหรือการพัฒนาการดำเนินการเมืองมิใช่กรณีที่สืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา และไม่ใช่เป็นเพียงโภชนาญาอุปกรณ์ของโภชนาญา ทั้งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้บัญญัติมาตราการบังคับทางการเมืองและบทลงโทษทางอาญาแยกไว้คนละหมวด ย่อมมีเจตนาرمณ์แบ่งแยกออกจากกันอย่างชัดเจน ดังนั้นจึงไม่อาจนำเอาบทบัญญัติเรื่องอาชญากรรมมาใช้บังคับกับมาตรการบังคับทางการเมืองได้นั้น เห็นว่า การห้ามมิให้ดำเนินการเมืองหรือดำเนินการเมืองในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓๔ หรือการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งและสิทธิเลือกตั้ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ถือเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองซึ่งมีผลเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในการแสดงออกในฐานะพลเมืองของรัฐอันสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษาอนุจฉัยข้อหาว่า ผู้นั้นกระทำการผิดทางอาญาโดยจงใจไม่ยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กำหนด หรือจงใจยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ มาตรการบังคับทางการเมืองจึงเป็นผลสืบเนื่องมาจากการอนุจฉัยความรับผิดในทางอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๑๑๙ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ การที่ผู้ร้อง

ອຸທະຮົນຂອ້າໃຫ້ສາລເພີກຄອນສີທີສົມມັກຮັບເລືອກຕັ້ງຂອງຜູ້ຖຸກກລ່າວຫາ ຍ່ອມເປັນການຂອ້າໃຫ້ສາລວິນິຈັຍ
ພຸດທິການົມທີ່ກະທຳກະທຳກ່າວກັນກັບທີ່ຕ້ອງນຳມາວິນິຈັຍໃນສ່ວນຄວາມຮັບຜິດທາງອານຸາທີ່ຂາດອາຍຸ
ຄວາມໄປແລ້ວ ຈຶ່ງແສດງໃຫ້ເຫັນວ່າມາຕຽກການບັງຄັບທາງການເມືອງຮົມເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງຄົດໝາຍໂດຍໄມ່ອ່າຈ
ແຍກອອກຈາກການວິນິຈັຍຄວາມຮັບຜິດທາງອານຸາໄດ້ດັ່ງທີ່ຜູ້ຮ່ອງກລ່າວອ້າງ ດັ່ງນັ້ນ ມາຕຽກການບັງຄັບທາງ
ການເມືອງດັ່ງກລ່າວແນ້ນໃຈໂທ່ານປະມາລກໆໝາຍອານຸາ ມາຕຣາ ១៨ ແຕ່ເນື່ອການກະທຳກ່າວເປັນ
ຄວາມຜິດສ່ວນນີ້ເປັນອັນຂາດອາຍຸຄວາມທາງອານຸາໄປແລ້ວ ແລະມີຜລໃຫ້ສີທີນິນຳຄົດໝາຍມາພ້ອງຮະຈັບໄປ
ໂດຍສາລຍັງໄມ້ໄດ້ວິນິຈັຍຂ້ອເທົ່າຈິງວ່າຜູ້ຖຸກກລ່າວຫາກະທຳການພິດຕາມຄໍາຮ້ອງທີ່ໄມ່ ກຣະຈຶ່ງໄມ່ອ່າຈນຳ
ມາຕຽກການບັງຄັບທາງການເມືອງມາໃຊ້ບັງຄັບແກ່ຜູ້ຖຸກກລ່າວຫາໄດ້ ສໍາຮັບອຸທະຮົນຂ້ອນຂອງຜູ້ຮ່ອງໄມ່ທຳໃຫ້ຜລ
ຂອງຄົດໝາຍແປ່ງແປ່ງໄປ ຈຶ່ງໄມ້ຈຳຕ້ອງວິນິຈັຍ ທີ່ສາລວິກາແຜນກົດໝາຍຂອງຜູ້ດຳຮັງຕຳແໜ່ງທາງ
ການເມືອງພິພາກໜາຍກຄໍາຮ້ອງມານັ້ນຂອບແລ້ວ ອຸທະຮົນຂອງຜູ້ຮ່ອງພັ້ງໄມ່ເຂີ້ນ

ຈຶ່ງວິນິຈັຍຢືນ.

นายวงศ์พร ຈิรากาค

(อ.ม.๒๔)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ. ๑๙/๒๕๖๓
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. อธ. /๒๕๖๔

ในพระปรมາภิไรยพระมหาภักติราช্চ

ศาลฎีกา

วันที่ ๒ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง^{ผู้ร้อง}
นายสมคิด มากวงศ์ ผู้ถูกกล่าวหา^{ผู้ถูกกล่าวหา}

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลมีฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๒๒ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๓
องค์คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๑๙ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี อำเภอ

เมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาพองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ที่ดำรงอยู่ในปัจจุบันและให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๐๔, ๑๙๙

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตรวจคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องแล้ว พิพากษาโดยคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง สำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการป.ป.ช. อุทธรณ์ของผู้ร้องและคำแก้อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาพองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ เข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จนถึงวันยื่นคำร้อง ผู้ถูกกล่าวหา ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๕ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สิน คือ เงินฝากธนาคาร ๙ บัญชี ที่ดิน ๙๑ แปลง เงินกู้จากธนาคาร ๓ บัญชีรัฐจักรยานยนต์ของคู่สมรส ๗ คัน และรายการเงินเบิกเกินบัญชีธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ๒ บัญชี และคดีส่วนอาญาด้วยความไม่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า เมื่อความผิดฐานจะใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิด ข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาพองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ขาดอาชญากรรมทางอาญาแล้ว จะนำมาตราการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า การดำรงตำแหน่งทางการเมือง การพ้นจากตำแหน่งทางการเมือง การห้ามมิให้ดำรง

ตำแหน่งทางการเมือง และการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ไม่ใช่สิทธิขึ้นพื้นฐานของบุคคลตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย การห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองที่เป็นผลของการกระทำการทำความผิดซึ่งแยกต่างหากจากโทษทางอาญา และบัญญัติขึ้นเพื่อมุ่งเน้นมาตรการบังคับทางการเมืองเป็นหลักสำคัญรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ นั้นมีผลบังคับใช้ขณะกระทำการทำความผิดเพียงแต่เปลี่ยนให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นศาลมีอำนาจวินิจฉัยข้อหาดคดีแทนศาลอธิรัฐธรรมนูญเท่านั้น อีกทั้งโทษทางการเมืองหรือการพ้นจากการดำรงตำแหน่งทางการเมืองนี้ใช้กรณีที่สืบเนื่องมาจากการกระทำการทำความผิดทางอาญา และการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือสิทธิเลือกตั้งก็ไม่ใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา ทั้งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้บัญญัติมาตรการบังคับทางการเมืองและบทลงโทษทางอาญาแยกไว้คนละหมวด ย่อมมีเจตนารณรงค์แบ่งแยกออกจากกันอย่างชัดเจน ดังนั้น เมื่อมาตรการบังคับทางการเมืองไม่ใช่การลงโทษทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ จึงไม่อาจนำบทบัญญัติเรื่องอายุความมาใช้บังคับกับมาตรการบังคับทางการเมืองได้ นั้น เห็นว่า การเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งและสิทธิเลือกตั้ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือการห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุการเมืองเป็นเวลาห้าปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ถือเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองซึ่งมีผลเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในการแสดงออกในฐานะพลเมืองของรัฐอันสืบเนื่องมาจากการกระทำการทำความผิดทางอาญา โดยศาลมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาวินิจฉัยข้อหาว่าผู้นั้น

กระทำการความผิดอาญาโดยจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กำหนด
หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่
ควรแจ้งให้ทราบ มาตรการบังคับทางการเมืองจึงเป็นผลสืบเนื่องมาจากการวินิจฉัยความรับผิดในทาง
อาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.
๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการ
ทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ การที่ผู้ร้องอุทธรณ์ขอให้ศาลเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของ
ผู้ถูกกล่าวหา ย่อมเป็นการขอให้ศาลมีนิจฉัยพุติการณ์หรือการกระทำอันเดียวกันกับที่ต้องนำมา
วินิจฉัยในส่วนความรับผิดทางอาญาที่ขาดอายุความไปแล้ว จึงแสดงให้เห็นว่ามาตรการบังคับทาง
การเมืองรวมเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญาโดยไม่อาจแยกออกจาก การวินิจฉัยความรับผิดทางอาญาได้
ดังที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง ดังนั้น มาตรการบังคับทางการเมืองดังกล่าวแม้มิใช้โทษตามประมวลกฎหมาย
อาญา มาตรา ๑๘ ก็ย่อมต้องอยู่ภายใต้หลักทั่วไปของคดีอาญาซึ่งรวมถึงการอยู่ในบังคับของอายุความ
ทางอาญา เมื่อการกระทำการส่วนนี้เป็นอันขาดอายุความทางอาญาไปแล้ว ซึ่งมีผลให้สิทธิ์นั้นดีอาญามา
ฟ้องระงับไปโดยศาลไม่จำต้องวินิจฉัยข้อเท็จจริงว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำการความผิดตามคำร้องหรือไม่
กรณีจึงไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ส่วนอุทธรณ์ข้ออื่นของผู้
ร้องไม่จำต้องวินิจฉัย เพราะไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลงไป ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้
ต้องดำเนินการทางการเมืองพิพากษายกคำร้องมานั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยยืน.

(อ.ม.๒๔)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ. ๑๙/๒๕๖๓
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. อธ. /๒๕๖๔

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกา

วันที่ ๒๘ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นายสมคิด มากวงศ์	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง	อุทธรณ์คัดค้าน	คำพิพากษาศาลมีกำหนดคืออาญาของผู้ต้อง
ตำแหน่งทางการเมือง	ลงวันที่ ๒๗	เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๓
องค์คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์	รับวันที่ ๑๙	เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ต้องดำเนินการตามเงื่อนไขในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนทบุรี อำเภอ

เมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาพองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ที่ดำรงอยู่ในปัจจุบันและให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๗, ๑๐๙, ๑๙๙

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้ว พิพากษายก

คำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง สำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการป.ป.ช. อุทธรณ์ของผู้ร้องและคำแก้อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาพองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ เข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จนถึงปัจจุบัน ผู้ถูกกล่าวหาได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สิน คือ เงินฝากธนาคาร ๙ บัญชี ที่ดิน ๙๑ แปลง เงินกู้จากธนาคาร ๓ บัญชีรถจักรยานยนต์ของคู่สมรส ๗ คัน และรายการเงินเบิกเกินบัญชีธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ๒ บัญชี

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า เมื่อความผิดฐานจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาพองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ขาดอายุความทางอาญาแล้ว จะนำมาตราการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า การดำรงตำแหน่งทางการเมือง การพ้นจากตำแหน่งทางการเมือง การห้ามมิให้ดำรง

ตำแหน่งทางการเมือง และการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ไม่ใช่สิทธิขึ้นพื้นฐานของบุคคลตาม
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย การห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือการเพิกถอนสิทธิ
สมัครรับเลือกตั้งเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองที่เป็นผลของการกระทำความผิดซึ่งแยกต่างหาก
จากโภชทางอาญา และบัญญัติขึ้นเพื่อมุ่งเน้นมาตรการบังคับทางการเมืองเป็นหลักสำคัญ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เพียงแต่เปลี่ยนให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญา
ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นศาลที่มีอำนาจวินิจฉัยซึ่ขาดคดีแทนศาลรัฐธรรมนูญเท่านั้น อีก
ทั้งโภชทางการเมืองหรือการพันจากการดำรงตำแหน่งทางการเมืองมิใช่กรณีที่สืบเนื่องมาจากการ
กระทำความผิดทางอาญา และการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือสิทธิเลือกตั้งก็ไม่ใช่เป็นเพียง
โภชอุปกรณ์หรือโภชข้างเคียงของโภชทางอาญา ทั้งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้บัญญัติมาตรการบังคับทางการเมืองและบทลงโทษ
ทางอาญาแยกไว้คุณลักษณะ ย่อมมีเจตนาเรมณ์แบ่งแยกออกจากกันอย่างชัดเจน ดังนั้น เมื่อ
มาตรการบังคับทางการเมืองไม่ใช่การลงโทษทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ จึงไม่
อาจนำเอาบทบัญญัติเรื่องอายุความมาใช้บังคับกับมาตรการบังคับทางการเมืองได้ นั้น เห็นว่า การ
เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งและสิทธิเลือกตั้ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือการห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทาง
การเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุการเมืองเป็นเวลาห้าปี ตามพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ถือเป็นมาตรการ
บังคับทางการเมืองซึ่งมีผลเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในการแสดงออกในฐานะพลเมืองของรัฐอัน
สืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็
ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษาวินิจฉัยซึ่ขาดว่าผู้นั้นจะไม่ยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน

และหนึ่งสิบภายในเวลาที่กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ดังที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ วรรคท้าย มาตรการบังคับทางการเมืองจึงเป็นผลสืบเนื่องมาจากการวินิจฉัยความรับผิดในทางอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙๙ การที่ผู้ร้องอุทธรณ์ขอให้ศาลมีเพิกถอน สิทธิสมควรรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา ย่อมเป็นการขอให้ศาลมีเพิกถอนสิทธิในการนั้นหรือการกระทำอันเดียวกันกับที่ต้องนำมาวินิจฉัยในส่วนความรับผิดทางอาญาที่ขาดอายุความไปแล้ว จึงแสดงให้เห็นว่า มาตรการบังคับทางการเมืองรวมเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญาโดยไม่อาจแยกออกจากกระบวนการวินิจฉัยความรับผิดทางอาญาได้ดังที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง ทั้งหากจะถือว่ามาตรการบังคับทางการเมืองไม่มีอายุความก็อาจจะทำให้ระยะเวลาล่วงเลยไปจนยกที่จะหายานหลักฐานมาพิสูจน์ว่ารายการทรัพย์สินและหนี้สินที่แสดงต่อผู้ร้องนั้นตรงต่อความเป็นจริงได้ และหากผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งนั้นไปเกินกว่าห้าปีแล้ว การที่จะบังคับใช้มาตรการบังคับทางการเมืองด้วยการห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพระครุฑาราชเมืองเป็นเวลาห้าปีบ้างแต่พ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ย่อมเป็นอันไรผลโดยสิ้นเชิง ดังนี้ มาตรการบังคับทางการเมืองดังกล่าวแม้มิใช้โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ ก็ย่อมต้องอยู่ภายใต้หลักที่ว่าไปของคดีอาญาซึ่งรวมถึงการอยู่ในบังคับของอายุความทางอาญา เมื่อการกระทำการส่วนนี้เป็นอันขาดอายุความทางอาญาไปแล้ว ซึ่งมีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องรับไปโดยศาลไม่จำต้องวินิจฉัยข้อเท็จจริงว่าผู้ถูกกล่าวหาระทำการผิดตามคำร้องหรือไม่ กรณีจึงไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ส่วนอุทธรณ์ข้ออื่นของผู้

- ๕ -

ร้องไม่จำต้องวินิจฉัย เพราะไม่ทำให้ผลคดีเปลี่ยนแปลงไป ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยมานั้นขอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่เข้า

จึงวินิจฉัยยืน.

นายประสิทธิ์ เจริญถาวรโภคฯ

(อ.ม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี
ชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ. ๑๙ / ๒๕๖๓
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. อธ. / ๒๕๖๓

ในพระปรมາภิไเรยพระมหาภักษติรย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๒ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นายสมคิด มากวงศ์	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง	อุทธรณ์คัดค้าน	คำพิพากษาศาลมฎีกาแผนกคดีอาญา
ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง	ลงวันที่ ๒๒	เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๓
องค์คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	รับวันที่ ๑๙	เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาพองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ใจใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้นกรณีเข้ารับตำแหน่งดังกล่าว ขอให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาพองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน และให้เพิกถอนสิทธิสมควรรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา ตามพระราชบัญญัติประกอบ

รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๐๔, ๑๗๘

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษา

ยกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์อุทธรณ์ของผู้ร้องและคำแก้อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริง

เบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ผู้ถูกกล่าวหายืน¹
บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งโดยไม่ได้
แสดง บัญชีเงินฝากธนาคาร ๙ บัญชี ที่ดิน ๙๑ แปลง รายการเงินกู้จากธนาคาร ๓ บัญชี
รถจักรยานยนต์ของภริยา ๗ คัน และรายการเงินเบิกเกินบัญชีธนาคารของภริยา ๒ บัญชี

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า กรณีคดีส่วนอาญาขาด
อายุความจะนำมาตรการบังคับทางการเมืองมาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า
บทบัญชีต้องกฎหมาย ได้กำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองและบทลงโทษทางอาญาแยก
ต่างหากออกจากกัน ไม่ถือว่ามาตรการบังคับทางการเมืองเป็นโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียง
ของโทษทางอาญา เมื่อมาตรการบังคับทางการเมืองไม่ใช่โทษทางอาญา จึงนำบทบัญชีตีเรื่องอายุ
ความตามประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับกับมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ และ
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
มาตรา ๘๑ ไม่ได้ ดังนั้นการกำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองจึงไม่มีอายุความ ศาลฎีกาแผนก

คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจึงมีอำนาจพิพากษาสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งและให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาได้ เนื่องจาก การห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุฑ์ ตามพระราชบัญญัติประกรอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ และการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา ตามพระราชบัญญัติประกรอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ถือเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองอันเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลที่สืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดอาญา โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อศาลมีวินิจฉัยและพิพากษาในคดีส่วนอาญาว่า ผู้นั้นกระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา คือ ใจไม่ยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กำหนด หรือใจใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๓ วรรคหนึ่งและวรรคสอง และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ วรรคสามและวรคท้าย เมื่อกฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายหลักหรือกฎหมายสูงสุดของประเทศไทยแล้วนี้ จึงเห็นได้ว่า กฎหมายมีเจตนามณให้มาตรการบังคับทางการเมืองเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญา มีได้มีวัตถุประสงค์ให้มาตรการบังคับทางการเมืองเป็นมาตรการหลักที่แยกออกจากโทษทางอาญา ดังนี้ แม้มาตรการบังคับทางการเมืองไม่ใช้โทษทางอาญา แต่ก็ถือได้ว่ามาตรการบังคับทางการเมืองเป็นผลสืบเนื่องจากความผิดทางอาญา จึงต้องอยู่ในหลักการเดียวกันกับโทษทางอาญา เมื่อคดีส่วนอาญาขาดอายุความทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไป จึงไม่อาจนำมาตรการบังคับทาง

(อ.ม.๔๒)

- ๔ -

การเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ต้องรับลงโทษแทนที่ทางการเมืองพิพากษายกคำร้องของผู้ร้องมนั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่เข็น คดีไม่จำต้องวินิจฉัยในปัญหาอื่นอิกต่อไป เพราะไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลง

จึงวินิจฉัยยืน.

นายจักษ์ชัย เยพิทักษ์

(อ.ม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี
ขั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อช. ๑๙ / ๒๕๖๓
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. อช. / ๒๕๖๓

ในพระปรมາภิไธยพระมหาภักติราช ศาลาภูมิ

วันที่ ๒ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นายสมคิด มากวงศ์	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง	อุทธรณ์คัดค้าน	คำพิพากษาศาลาภูมิแผนกคดีอาญา
ของผู้ดำเนินการเมือง	ลงวันที่ ๒๒	เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๓
องค์คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	รับวันที่ ๑๙	เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่อย่างใดอย่างไร ทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ หรือเป็นผลเสียทางเศรษฐกิจ ดังนี้

ส่วนจังหวัดนนทบุรี อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่า มีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้นกรณีเข้ารับตำแหน่งดังกล่าว ให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งสมາชิกสภาพองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีที่ดำรงอยู่จนถึงวันยื่นคำร้อง และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๗, ๑๐๔, ๑๐๘

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาคำร้องและเอกสาร
ประกอบคำร้องแล้ว พิพากษายกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๕

ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกองค์กรบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี อำเภอ
เมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ผู้ถูกกล่าวหาจะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและ
เอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งตำแหน่ง ได้แก่ บัญชีเงินฝากธนาคาร ๙ บัญชี ที่ดิน ๙๑
แปลง รายการเงินกู้จากธนาคาร ๓ บัญชี รถจักรยานยนต์ของภริยา ๗ คัน และรายการเงินเบิกเกิน
บัญชีธนาคารของภริยา ๒ บัญชี ผู้ร้องไม่ดำเนินคดีอาญาแก่ผู้ถูกกล่าวหาเนื่องจากคดีในส่วนอาญาด
อายุความ

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า กรณีคดีส่วนอาญาดอายุความจะนำ
มาตรการบังคับทางการเมืองมาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่าการดำรงตำแหน่ง
ทางการเมือง การพ้นจากตำแหน่งทางการเมือง การห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองรายการ
เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ไม่ใช้สิทธิขึ้นพื้นฐานของบุคคลตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
การห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นมาตรการบังคับ
ทางการเมืองที่เป็นผลของการกระทำความผิดซึ่งแยกต่างหากจากโทษทางอาญา และบัญญัติขึ้น
เพื่อมุ่งเน้นมาตรการบังคับทางการเมืองเป็นหลักสำคัญ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๕๐ นั้นมีผลบังคับใช้ในขณะกระทำความผิด เพียงแต่เปลี่ยนให้ศาลฎีกาแผนก
คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นศาลที่มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดคดีแทนศาลรัฐธรรมนูญ
ทั้งโทษทางการเมืองหรือการพ้นจากการดำรงตำแหน่งทางการเมืองมิใช่กรณีที่สืบเนื่องมาจาก

การกระทำความผิดทางอาญา และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองและบทลงโทษทางอาญาแยกต่างหากออกจากกัน โดยไม่ถือว่าโทษตามมาตรการบังคับทางการเมืองเป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา การลงโทษตามมาตรการบังคับทางการเมืองจึงไม่ใช่โทษทางอาญา ไม่อาจนำบทบัญญัติเรื่องอายุความตามประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับกับมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ได้กำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองจึงไม่มีอายุความ เห็นว่า การเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งและสิทธิเลือกตั้ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือการห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุการเมืองเป็นเวลาห้าปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ถือเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองซึ่งมีผลเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในการแสดงออกในฐานะพลเมืองของรัฐอันสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อศาลมีวินิจฉัยว่าผู้นั้นจะไม่ยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กำหนด หรือจะใจยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบซึ่งเป็นความผิดอาญา มาตรการบังคับทางการเมืองจึงเป็นผลสืบเนื่องมาจากการวินิจฉัยความรับผิดในทางอาญา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๖๗ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙๙ การที่ผู้ร้องอุทธรณ์ขอให้ศาลอสั่งให้ผู้ถูกกล่าวพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาพองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีที่ดำรงอยู่และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา ย่อมเป็นการขอให้

ศาลวินิจฉัยพุติการณ์หรือการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาอันเดียวกันกับที่ต้องนำมาวินิจฉัยในส่วนความรับผิดในทางอาญาที่ขาดอายุความไปแล้ว แสดงให้เห็นว่ามาตรการบังคับทางการเมืองรวมเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญาโดยไม่อาจแยกออกจาก การวินิจฉัยความรับผิดทางอาญาได้ดังที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง ดังนั้น มาตรการบังคับทางการเมืองดังกล่าวแม้ไม่ใช้โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ ก็ย่อมต้องอยู่ภายใต้หลักทั่วไปของคดีอาญาซึ่งรวมถึงการอยู่ในบังคับของอายุความทางอาญาด้วย เมื่อการกระทำส่วนนี้เป็นอันขาดอายุความทางอาญาไปแล้ว ซึ่งมีผลให้สิทธิสำคัญมาฟ้องระงับไปโดยศาลไม่จำต้องวินิจฉัยข้อเท็จจริงว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามคำร้องหรือไม่ จึงไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ส่วนอุทธรณ์ข้ออื่นของผู้ร้องไม่จำต้องวินิจฉัย เพราะไม่ทำให้ผลคดีเปลี่ยนแปลงไป ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกคำร้องของผู้ร้องมานั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

วินิจฉัยยืน.

นายพศวัจน์ กนกนาก